

Aan de leden van de gemeenteraad Waalre

Uw brief van

-

Uw kenmerk

-

Behandelaar

K. Schellekens

Onderwerp

Jaarstukken 2025

Ons kenmerk

Datum

VERZONDEN 28 MEI 2026

Geachte leden van de raad,

Terugblik op een jaar met tegenstellingen

Voor u ligt de jaarrekening 2025 van de gemeente Waalre. In deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over wat wij in 2025 hebben gedaan en wat dat financieel heeft betekend. Het jaar 2025 kent daarbij een opvallend beeld: ondanks de grote financiële onzekerheden waar gemeenten mee te maken hebben, sluit de jaarrekening af met een positief saldo. Dat vraagt om een heldere uitleg. Want dit overschot betekent niet dat de financiële zorgen voor de komende jaren zijn verdwenen. In 2025 hebben we, met de afronding van de bestuursperiode 2022-2026, een aantal dossiers afgerond:

- Vanuit bereikbaarheid en leefbaarheid is de Traverse-Noord afgerond als onderdeel van Duurzaam door Waalre.
- De inzet van dure maatwerkzorg naar meer preventie en de verbeterde toegang tot het sociaal domein is gerealiseerd.
- We zien resultaten op het gebied van inwonersparticipatie; de Kracht van Waalre is herijkt en mooie inwonersinitiatieven zijn ontstaan in deze periode.
- Voorbereidingen voor woningbouwprojecten met daarbij een nieuwe school.
- In de regio vinden we elkaar steeds beter hoewel de netcongestie een knelpunt is bij de realisatie van onze regionale plannen.

We zijn in de afgelopen bestuursperiode gegroeid in Waalre, blijven beter in onze rol, hebben meer focus op de regio en hebben stappen gezet in onze professionalisering van gemeenteraad, college en organisatie. Het is belangrijk om focus te houden nu we de grenzen bereiken van wat nog mogelijk is in Waalre. We kunnen niet zomaar taken erbij blijven doen: voor de organisatie en het gebouw waarin we huizen zijn de grenzen bereikt. Nog meer de samenwerking opzoeken en bewust kiezen wat we zelf doen en wat we bij een partner neerleggen is nodig in de nabije toekomst.

Moeilijk ramen in een onzekere omgeving

Gemeenten werken in een omgeving die voortdurend in beweging is. Besluiten van het Rijk, economische ontwikkelingen en maatschappelijke opgaven volgen elkaar snel op. Daardoor is het steeds lastiger om vooraf precies te voorzien welke inkomsten en uitgaven zich in een jaar zullen voordoen. Dat geldt in het bijzonder voor het sociaal domein en voor inkomsten die afhankelijk zijn van economische activiteit, zoals leges. Ook in 2025 hebben we ervaren dat goede inschattingen vooraf lastig zijn. Dat verklaart mede waarom de uitkomst van de jaarrekening afwijkt van wat in de begroting was voorzien, alhoewel we in het najaar van 2025 een overschot aan zagen komen. De meevaller is welkom om onze solvabiliteit te verbeteren.

Verklaring van het incidentele overschot

Het positieve resultaat over 2025 is grotendeels *incidenteel*. Enkele grote oorzaken staan hieronder toegelicht:

- De uitgaven voor jeugdzorg zijn lager uitgevallen dan verwacht. Dit is een effect van de Taskforce wat zichtbaar is. Daarnaast hebben zich in 2025 geen grote, onverwachte kosten voorgedaan. De druk op dit domein blijft voor de komende jaren groot.
- Er zijn meer bouwprojecten versneld uitgevoerd en aanvragen voor het aanleggen van kabels zijn eind 2025 binnen gekomen. Dit heeft geleid tot hogere legesinkomsten dan begroot. Deze inkomsten zijn afhankelijk van de economie en het bouwtempo en zijn daarom niet structureel.
- Aan het einde van 2025 heeft de gemeente een incidentele uitkering van het Rijk van € 539.000 ontvangen. Deze bijdrage was eenmalig van aard en kon niet volledig worden voorzien bij het opstellen van de begroting.
- Het Rijk heeft in 2026 een realisatiestimulans voor de woningbouw geïntroduceerd. Gemeenten ontvangen een bedrag van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. De opbrengst voor de woningen die Waalre in 2025 heeft gebouwd, moet in de jaarstukken van 2025 worden verantwoord. Dit gaat om een bedrag van € 329.000 voor Waalre in 2025.
- Waalre krijgt van het Rijk een bijdrage voor de opvang van Oekraïners. Dit bedrag is in 2025 niet volledig besteed.

Het overschot bestaat hoofdzakelijk uit incidentele middelen en draagt beperkt bij aan de structurele versterking van de financiële positie van de gemeente.

Werken aan realistischer begroten

Het college en de raad willen toe naar een begroting die zo realistisch mogelijk is, met minder grote afwijkingen door incidentele meevallers. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn: het verder verbeteren van ramingen is een proces van meerdere jaren. In een dynamische omgeving zullen verschillen tussen begroting en jaarrekening nooit helemaal te voorkomen zijn.

De komende jaren blijven we werken aan beter inzicht, scherpere analyses en betere duiding van risico's en onzekerheden. Dat moet leiden tot stabielere en beter voorspelbare financiële resultaten. In 2028 is het moment om daarvoor het net op te halen en te evalueren of een verbetering aanwezig is van de aanpak.

Keuzes voor een stabiele koers

Een belangrijke vraag voor de toekomst is hoe we omgaan met incidentele inkomsten. De kern daarvan is helder: *structurele uitgaven moeten worden betaald uit structurele inkomsten*. Incidentele meevallers kunnen helpen om weerbaarder te worden, maar mogen geen basis zijn voor structureel nieuw beleid.

Het college is van mening dat we terughoudend moeten blijven met het structureel inrekenen van incidentele inkomsten. Alleen zo blijven we financieel gezond en voorkomen we dat tijdelijke meevallers leiden tot problemen in latere jaren. Maar vanuit het verleden blijkt dat we jaar op jaar te maken hebben met grote incidentele overschotten. Dat lijkt bijna structureel te worden. In hoeverre kunnen we met dit gegeven rekening houden in de komende begrotingen. Dit is wat ons betreft onderwerp van gesprek met de Auditcommissie de komende tijd.

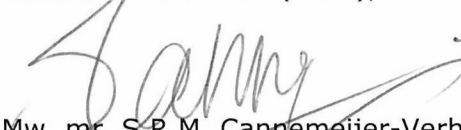
Tot slot

De jaarrekening 2025 laat zien dat de gemeente Waalre zorgvuldig omgaat met haar middelen en in staat is om in onzekere tijden financieel verantwoord te sturen. Tegelijkertijd blijven de uitdagingen voor de komende jaren groot. Dat vraagt om realisme, duidelijke keuzes en een stabiele koers.

Wij danken de gemeenteraad voor de richting en keuzes, de organisatie voor haar inzet en professionaliteit, en onze inwoners en partners voor hun betrokkenheid bij Waalre.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris (wnd.),

Mw. mr. S.R.M. Cannemeijer-Verhagen

Burgemeester,

M.F. Oosterveer